

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ

VALSTYBINIO AUDITO ATASKAITA DĖL PANEVĖŽIO MIESTO SAVIVALDYBĖJE ATLIKTO FINANSINIO (TEISĖTUMO) AUDITO REZULTATŲ

2009 m. gegužės 29 d. Nr. PA-P-33-2-20
Panevėžys

Auditas atliktas, vykdamas
Valstybės kontrolės l. e. p. 3-iojo audito departamento
direktorės Romualdos Masiulionienės
200-06-11 pavedimą Nr. P-33-2

Auditą atliko valstybinių auditorių grupė:
Laimutė Švagždienė (grupės vadovė)
Dalė Žilienė
Asta Lalienė

Auditas pradėtas 2008-06-11
Auditas baigtas 2008-05-29

Su valstybinio audito ataskaita galima susipažinti
Valstybės kontrolės interneto puslapyje
adresu www.vkontrole.lt

TURINYS

Ižanga	3
Audito apimtis ir metodai	4
Pastebėjimai, išvados, rekomendacijos	7
1. Patikėjimo teise valdomo valstybės turto naudojimas ir disponavimas juo	7
1.1. Patikėjimo teise valdomo valstybės turto apskaita, naudojimas ir disponavimas juo	7
2. Dėl mokinio krepšelio lėšų panaudojimo	8
2.1. Dėl mokinio krepšelio lėšų, skirtų darbo užmokesčiui ir socialinio draudimo įmokoms, panaudojimo	8
2.2. Dėl mokinio krepšelio lėšų, skirtų prekėms ir paslaugoms įsigyti, naudojimo	12
2.3. Dėl ne pagal tikslinę paskirtį panaudotos valstybės biudžeto specialios tikslinės dotacijos, skirtos mokinio krepšeliui finansuoti	14
2.4. Dėl savivaldybėms nepervestų mokinio krepšelio lėšų	15
3. Dėl valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms skirtų lėšų panaudojimo	16
3.1. Dėl darbo užmokesčiui ir socialinio draudimo įmokoms skirtų lėšų naudojimo	16
3.2. Dėl Darbo rinkos politikos rengimui ir įgyvendinimui skirtų lėšų panaudojimo	17
3.3. Dėl socialinėms išmokoms skirtų lėšų panaudojimo	17
4. Pasiekta pažanga, šalinant nustatytus neatitikimus	18
5. Rekomendacija	19
PRIEDAI	20

IŽANGA

Valstybinį finansinį (teisėtumo) auditą Valstybės kontrolės l. e. p. 3-iojo audito departamento direktorės 2008 m. birželio 11 d. pavedimu Nr. P-33-2 atliko vyriausioji valstybinė auditorė Laimutė Švagždienė, vyriausioji valstybinė auditorė Dalė Žilienė ir valstybinė auditorė Asta Lalienė.

Audituojamas laikotarpis – 2008 metai.

Audituojamas subjektas – Panevėžio miesto savivaldybė, adresas: Laisvės a. 20, 35200 Panevėžys. Identifikavimo kodas 288724610.

Audituojamu laikotarpiu savivaldybei vadovavo meras Povilas Vadopolas, savivaldybės administracijai (toliau – Administracija) – direktorius Stasys Karčinskas, Finansų ir biudžeto skyriui – vedėja Ona Chomentauskienė.

Audito tikslas – įvertinti audituojamo subjekto valstybės biudžeto specialių tikslinių dotacijų, Privatizavimo fondo lėšų, skirtų kapitalo investicijoms finansuoti (toliau – valstybės lėšų) 2008 metų finansinių ataskaitų duomenų tikrumą ir teisingumą, valstybės lėšų ir patikėjimo teise valdomo valstybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams, pareikšti nepriklausomą nuomonę, įvertinti valstybės biudžeto specialių tikslinių dotacijų 2009 metams poreikio planavimą teisėtumo požiūriu.

Ataskaitoje pateikti tik audito metu atlikti ir nustatyti dalykai, o nepriklausoma nuomonė apie finansines ataskaitas, valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą, jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams pareiškama audito išvadoje.

AUDITO APIMTIS IR METODAI

Audituotos šios 2008 metų ataskaitos dėl valstybės biudžeto specialių tikslinių dotacijų savivaldybės biudžetui:

- Valstybės lėšų, skirtų kapitalo investicijoms finansuoti, panaudojimo pagal asignavimų valdytojus ir investicijų projektus ataskaita (forma Nr. B-11 metinė);
- Biudžeto išlaidų mokinio krepšeliui finansuoti įvykdymo ataskaita (forma Nr. B-13 metinė);
- Biudžeto išlaidų plano valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti ataskaita (forma Nr. B-14 metinė);
- Biudžeto išlaidų valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti įvykdymo ataskaita (forma Nr. B-15 metinė).

Savivaldybei Lietuvos Respublikos 2008 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymu¹ patvirtinta 11 379,2 tūkst. Lt specialiųjų tikslinių dotacijų valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti, 57 750,0 tūkst. Lt mokinio krepšeliui finansuoti, 17850,0 tūkst. Lt valstybės investicijų programoje numatytiems projektams finansuoti, 50,0 tūkst. Lt aglomeracijų strateginiams triukšmo žemėlapiams parengti ir 867,0 tūkst. Lt speciali tikslinė dotacija švietimo ir sveikatos įstaigų pastatų remontui. Iš viso Savivaldybei patvirtinta 87 896,2 tūkst. Lt.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu² patvirtintoms programoms vykdyti Savivaldybei skirta 488,0 tūkst. Lt privatizavimo fondo lėšų.

Patikslintu Savivaldybės biudžetu³, mokinio krepšeliui finansuoti skirta 57 776,0 tūkst. Lt, iš jų: 51,6 tūkst. Lt sumažinti tarpusavio atsiskaitymų tvarka, kai mokiniai perėjo iš savivaldybės finansuojamos mokyklos į finansuojamą iš valstybės biudžeto mokyklą, 8,0 tūkst. Lt pervesti į kitų savivaldybių mokyklas perėjusiems mokiniams finansuoti ir 85,6 tūkst. Lt planuota gauti iš kitų savivaldybių atvykusių mokinių finansavimui. Kasinės išlaidos mokinio krepšeliui finansuoti sudarė 57 727,4 tūkst. Lt. Savivaldybė 2008 metais gavo iš kitų savivaldybių 31,5 tūkst. Lt ir pervedė kitoms savivaldybėms 2,5 tūkst. Lt mokinio krepšelio lėšų.

2008 metais valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti panaudota 10 204,6 tūkst. Lt, valstybės investicijų programoje numatytiems projektams finansuoti – 17 848,1

¹ Lietuvos Respublikos 2008 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinio rodiklių patvirtinimo įstatymas, 2007-12-06 Nr. X-1353.

² Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008-04-29 nutarimas Nr.424 „Dėl 2008 metų privatizavimo fondo dalis paskirstymo“.

³ Savivaldybės tarybos ir sprendimai: 2008-12-30 Nr. 1-27-1 ir 2008-12-23 Nr.1-28-1 „Dėl Panevėžio miesto savivaldybės 2008 m. biudžeto patikslinimo“.

tūkst. Lt, savivaldybės švietimo ir sveikatos įstaigų remontui – 867,0 tūkst. Lt, privatizavimo fondo lėšų valstybės investiciniams projektams finansuoti – 486,7 tūkst. Lt.

Savivaldybės taryba sprendimais⁴ bendroms savivaldybės biudžeto reikmėms ir kitai socialinei paramai finansuoti teisės aktų nustatyta tvarka perskirstė 1 098,5 tūkst. Lt specialių tikslinių dotacijų lėšų, skirtų valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti. Savivaldybė, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo⁵ 32 str. 3 d., metų pabaigoje likusias nepanaudotas specialių tikslinių dotacijų, skirtų valstybinėms funkcijoms atlikti, lėšas (76,1 tūkst. Lt) gražino į valstybės biudžetą.

Auditas atliktas vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus patvirtintais Valstybinio audito reikalavimais⁶.

Auditas atliktas siekiant pakankamai užtikrinti, kad finansinėse ataskaitose nėra reikšmingų iškraipymų ir valstybės lėšos ir turtas valdomas, naudojamas ir disponuojama juo teisėtai. Visiškas užtikrinimas yra neįmanomas dėl įgimtų vidaus kontrolės apribojimų ir to fakto, kad mes netikrinome visų (100 proc.) ūkinių operacijų ir ūkinių įvykių bei sudarytų sandorių.

Auditui taikytas kiekybinio reikšmingumo lygis:

– 0,5 proc. specialių tikslinių dotacijų kasinių išlaidų, panaudotų mokinio krepšeliui finansuoti, valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti, valstybės kapitalo investicijoms finansuoti, t. y. 435,7 tūkst. Lt. Šis nustatytas reikšmingumo lygis – didžiausia priimtina klaidų suma, naudojama vertinant, ar nustatytos pavienės klaidos arba jų visuma rodo, kad finansinės ataskaitos, kuriose yra nurodytos išlaidos, visais reikšmingais atžvilgiais yra teisingos.

– 0,5 proc. savivaldybės patikėjimo teise valdomo valstybės turto, t.y. 0,8 tūkst. Lt. Šis nustatytas reikšmingumo lygis – didžiausia priimtina klaidų suma, taikoma vertinant, ar nustatytos pavienės klaidos arba jų visuma rodo, kad savivaldybės patikėjimo teise valdomas valstybės turtas apskaitoje visais reikšmingais atžvilgiais užregistruotas yra teisingos.

Be to, vertintas kokybinis kiekvienos nustatytos klaidos reikšmingumas.

Remiantis surinkta informacija apie savivaldybės veiklos ypatumus, išlaidų valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti, kapitalo investicijoms ir mokinio krepšeliui finansuoti rodiklius bei šių išlaidų apskaitos tvarką, buvo iširta vidaus kontrolės aplinka ir administracijos numatytos kontrolės procedūros. Atlikta rizikos analizė, įvertinti rizikos veiksniai ir nustatytas jų galimas poveikis finansinėms ataskaitoms. Atsižvelgiant į tai, audito įrodymai audito išvadai dėl audituojamų ataskaitų surinkti atlikus toliau nurodytų sričių savarankiškas vidutinės apimties audito procedūras:

⁴ Savivaldybės tarybos sprendimai „Dėl Panevėžio miesto 2008 metų biudžeto patikslinimo“: 2008-10-31 Nr. 1-25-1, 2008-11-27 Nr. 1-26-1, 2008-12-23 Nr. 1-27-1 ir 2008-12-30 Nr. 1-28-1.

⁵ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas, 1990-07-30 Nr. I-430.

⁶ Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus 2002-02-21 įsakymas Nr. V-26 „Dėl valstybinio audito reikalavimų patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais ir papildymais).

- *Speciali tikslinė dotacija mokinio krepšeliui finansuoti.*
- *Valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti tikslinės dotacijos, iš jų:*
 - Kompensacijų (išlaidoms būsto šildymui, nuotekoms, šaltam ir karštam vandeniui) skaičiavimo ir mokėjimo vykdymui;
 - Žemės ūkio funkcijos vykdymui;
 - Socialinei priežiūrai socialinės rizikos šeimoms teikti;
 - Valstybės garantijų nuomininkams vykdymui;
 - Civilinės būklės aktų registravimui vykdyti;
 - Darbo rinkos politikos rengimui ir vykdymui;
 - Civilinės saugos organizavimui.
- *Valstybės ir privatizavimo fondo lėšų, skirtų kapitalo investicijoms finansuoti, panaudojimas pagal asignavimų valdytojus ir investicijų projektus.*
- *Kitos specialios tikslinės dotacijos panaudojimas.*
- *Savivaldybės patikėjimo teise valdomas valstybės turtas.*

Siekdami gauti audito tikslams pasiekti reikalingus įrodymus, savarankiškas audito procedūras atlikome savivaldybės administracijoje (Laisvės a. 20, Panevėžys), Panevėžio V. Žemkalnio gimnazijoje (Smėlynės g. 29, Panevėžys), Panevėžio „Vyturio“ vidurinėje mokykloje (Vasario 16-osios g. 40, Panevėžys), Panevėžio „Aušros“ vidurinėje mokykloje (Vienybės a. 38, Panevėžys), Panevėžio logopediniame lopšelyje-darželyje „Pasaka“ (Sirupio g. 55, Panevėžys), Panevėžio socialinių paslaugų centre (Teatro g. 20A, Panevėžys).

Atliktas 2009 metų valstybės biudžeto lėšų poreikio valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms vykdyti ir investiciniams projektams finansuoti planavimo teisėtumo vertinimas.

Valstybės kontrolės 2008 metų valstybinio audito programoje⁷ numatyta sisteminė tyrimų sritis – valstybei nuosavybės teise priklausančio turto perdavimas savivaldybėms, jo valdymas, naudojimas, disponavimas ir apskaita. Administracijoje atliktos šios sisteminės tyrimo audito srities audito procedūros.

⁷ Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus 2008-02-22 įsakymas Nr. V-37 „Valstybės kontrolės 2008 metų valstybinio audito programa“.

PASTEBĖJIMAI, IŠVADOS, REKOMENDACIJOS

1. Patikėjimo teise valdomo valstybės turto naudojimas ir disponavimas juo

1.1. Patikėjimo teise valdomo valstybės turto apskaita, naudojimas ir disponavimas juo

Savivaldybės administracija 2007 m. gruodžio 31 d. patikėjimo teise valdė valstybės turto už 3 008,1 tūkst. Lt (įsigijimo verte), 2008 m. savivaldybė užregistravo 152,5 tūkst. Lt vertės patikėjimo teise valdomo valstybės turto, o iš patikėjimo teise valdomo turto apskaitos išregistravo 4,9 tūkst. Lt. vertės šio turto. Savivaldybės patikėjimo teise valdomo valstybės turto likutis 2009 m. sausio 1 d. sudarė 3 155,7 tūkst. Lt (įsigijimo verte).

Savivaldybės švietimo ir kultūros įstaigos 2007 m. gruodžio 31 d. apskaitė 1 353,8 tūkst. Lt (įsigijimo verte) patikėjimo teise valdomą valstybės turta, per 2008 m. savivaldybės įstaigos užregistravo 42,7 tūkst. Lt patikėjimo teise valdomo valstybės turto, o išregistravo iš patikėjimo teise valdomo turto apskaitos – 0,4 tūkst. Lt vertės šio turto. Savivaldybės patikėjimo teise valdomo valstybės turto likutis 2009 m. sausio 1 d. – 1 396,1 tūkst. Lt (įsigijimo verte).

Nustatyta, kad 2008 metais Administracija nesivadovavo savivaldybės tarybos sprendimu⁸ patvirtinto Nereikalingo arba netinkamo (negalimo) naudoti turto nurašymo, išardymo, likvidavimo ir perdavimo tvarkos aprašo 14.1.3, 16 p. reikalavimais, kad sprendimus dėl valstybei nuosavybės teise priklausančio turto nurašymo priima savivaldybės taryba, o nurašymą ir likvidavimą įformina turto valdytojo (t. y. savivaldybės tarybos) sudaryta komisija, ir išregistravo iš patikėjimo teise valdomo turto apskaitos 4 854,79 Lt vertės trumpalaikį turta. Turtas, nesant turto valdytojo sprendimo dėl turto pripažinimo nereikalingu arba netinkamu (negalimu) naudoti, buvo nurašytas vadovaujantis Nereikalingo arba netinkamo naudoti trumpalaikio turto apžiūros pažyma⁹ dėl Panevėžio miesto savivaldybės viešojoje bibliotekoje patikėjimo teise valdomo valstybės 4854,79 Lt vertės trumpalaikio turto pripažinto netinkamu naudoti pagal Panevėžio miesto savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu¹⁰ sudarytos turto nurašymo komisijos pateiktą likvidavimo aktą¹¹, kurį patvirtino Administracijos direktorius.

⁸ Panevėžio miesto savivaldybės tarybos 2008-07-03 sprendimas Nr. 1-20-17 „Dėl nereikalingo arba netinkamo (negalimo) naudoti turto nurašymo, išardymo, likvidavimo ir perdavimo tvarkos aprašo“.

⁹ Panevėžio miesto savivaldybės administracijos 2008-09-25 pažyma Nr. 34 „Dėl nereikalingo arba netinkamo (negalimo) naudoti trumpalaikio turto apžiūros“.

¹⁰ Panevėžio miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2008-03-14 įsakymas Nr. A-278 „Dėl ilgalaikio trumpalaikio ir atsargų nurašymo komisijos“.

¹¹ Panevėžio miesto savivaldybės administracijos likvidavimo aktas, 2008-09-30 Nr. 32-729.

Pažymėtina, kad pagal Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo¹² ir Vietos savivaldos įstatymo¹³ nuostatas sprendimą dėl valstybės turto pripažinimo nereikalingu arba netinkamu (negalimu) naudoti ir jo nurašymo gali priimti tik valstybės turto valdytojas – savivaldybės taryba, įgyvendinanti savivaldybei priskirtas valstybės turto patikėtinio funkcijas. Pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-10-19 nutarimu Nr. 1250 patvirtinto Pripažinto nereikalingu arba netinkamu (negalimu) naudoti valstybės ir savivaldybių turto nurašymo, išardymo ir likvidavimo tvarkos aprašo 14 punktą, turto nurašymą ir likvidavimą įformina valstybės turto valdytojo sudaryta komisija.

Savivaldybėje nurašytas 4,9 tūkst. Lt vertės patikėjimo teise valdomas valstybės turtas nesivadovaujant Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymu ir Pripažinto nereikalingu arba netinkamu (negalimu) naudoti valstybės ir savivaldybių turto nurašymo, išardymo ir likvidavimo tvarkos aprašu.

Savivaldybės administracijoje apskaitos duomenys apie patikėjimo teise valdomo valstybės turto likutį 2008-01-01 atitiko valstybės turto 2007 metų ataskaitos (forma Nr. VT-01) duomenis ir sudarė 1958,6 tūkst. Lt.

Savivaldybėje 2008 metais gautas valstybės turtas patikėjimo teise valdyti užregistruotas teisės aktų nustatyta tvarka ir panaudos pagrindais perduotas valdyti valstybines (perduotas savivaldybėms) funkcijas vykdančioms subjektams.

Savivaldybėje Administracijos direktoriaus 2008-11-11 įsakymu Nr. A-1215 „Dėl metinės inventorizacijos“ buvo atlikta savivaldybės patikėjimo teise valdomo valstybės turto 2 968,6 tūkst. Lt vertės inventorizacija pagal 2008 m. lapkričio 1 d. būklę. Neatitikimų ir trūkumų nenustatyta.

2. Dėl mokinio krepšelio lėšų panaudojimo

2.1. Dėl mokinio krepšelio lėšų, skirtų darbo užmokesčiui ir socialinio draudimo įmokoms, panaudojimo

Panevėžio logopedinis lopšelis-darželis „Pasaka“, pažeisdamas Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo 2 str. 14 d. ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-12-14 nutarimu Nr. 1520 patvirtintų Bendrojo lavinimo mokyklų finansavimo reformos nuostatų 6 p., mokinio krepšeliui finansuoti skirtas lėšas (iš viso 13 704,00 Lt) 2008 m. gruodžio mėnesį panaudojo darbuotojų

¹² Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas (2006-07-18 Nr. X-771 redakcija), 22 str. 4 d.

¹³ Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas (2006-07-11 Nr. X-749 redakcija), 17 str. 1 d. 27 p. ir 2008-11-14 įstatymo Nr. X-1830 redakcija, 16 str. 1 d. 27 p.

(auklėtojų padėjėjų, virėjų, naktinių auklių ir kt.), tiesiogiai nesusijusių su ugdymo plano įgyvendinimu, darbo užmokesčiui (10 463,00 Lt) ir nuo jo apskaičiuotoms socialinio draudimo įmokoms (3 241,00 Lt).

Asignavimų valdytojas, Panevėžio logopedinio lopšelio-darželio direktorius, pažeisdamas Švietimo įstatymo 2 straipsnio 14 dalį, Bendrojo lavinimo mokyklų finansavimo reformos nuostatų 6 punktą ir Biudžeto sandaros įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 1 punktą mokinio krepšeliui finansuoti skirtas 13704,00 Lt lėšas panaudojo ne pagal tikslinę paskirtį – darbuotojų, tiesiogiai nesusijusių su ugdymo plano įgyvendinimu, darbo užmokesčiui (10 463,00 Lt) ir nuo jo apskaičiuotoms socialinio draudimo įmokoms (3 241,00 Lt).

V. Žemkalnio gimnazijos direktoriaus įsakymais¹⁴, vadovaujantis Vyriausybės 1993-07-08 nutarimu Nr. 511 „Dėl biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos tobulinimo“, gimnazijos mokytojams skatinti skirtos vienkartinės piniginės išmokos. Konkretus šio nutarimo 5.4 punkto papunktis, pagal kurį skirtos išmokos, nenurodytas. Vienkartinės piniginės išmokos buvo skirtos gimnazijos vardo dienos proga už kultūrinių ir literatūrinių tradicijų puoselėjimą, mokinių ruošimą dalykinėms olimpiadoms, pasiruošimą tradiciniam gimnazijos Poezijos pavasariui. Įsakymuose nurodyti vienkartinių piniginių išmokų skyrimo faktiniai pagrindai neatitinka nė vieno Vyriausybės nutarime (5.4.1–5.4.5 punktai) nurodyto vienkartinių piniginių išmokų skyrimo pagrindo. Vadovaujantis šiais įsakymais gimnazijoje iš viso panaudota 3 012,51 Lt mokinio krepšelio lėšų – apskaičiuotoms ir išmokėtoms vienkartinėms piniginėms išmokoms – 2 300,00 Lt, o nuo jų apskaičiuotoms socialinio draudimo įmokoms – 712,51 Lt.

V. Žemkalnio gimnazija, pažeisdama Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1993 m. liepos 8 d. nutarimo Nr. 511 „Dėl biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos tobulinimo“ 5.4 p., panaudojo mokinio krepšelio lėšas (2300,00 Lt darbo užmokesčiui ir 712,51 Lt socialinio draudimo įmokoms), todėl įstaigai padaryta materialinė 3 012,51 Lt žala.

Pažymėtina, kad audito metu Panevėžio V. Žemkalnio gimnazijos direktorius 2009-05-26 raštu Nr. SD-398-(1.17) „Dėl atliktų audito procedūrų“ informavo apie nustatytą pažeidimų pašalinimą, padarytos materialinės žalos atlyginimą (vienkartinės piniginės išmokos iš mokinio krepšelio lėšų gegužės–gruodžio mėnesiais pagal patvirtintą grafiką bus sugrąžintos, o pinigai – pervesti į valstybės biudžetą).

¹⁴ V. Žemkalnio gimnazijos direktoriaus 2008-02-28 įsakymas Nr. K-67-(5.1) „Dėl vienkartinių išmokų mokytojams“ ir 2008-05-15 Nr. K-87-(5.1) „Dėl vienkartinių piniginių išmokų mokytojams“.

„Vyturio“ vidurinės mokyklos direktorius įsakymais¹⁵ 22 pedagogams mokyklos vardo dienos proga už mokinių pasiekimus ir jų paruošimą saugaus eismo, lietuvių kalbos, meno, tikslųjų mokslų, sporto, fotografijos bei geografijos srityse ir 5 pedagogams už mokinių pasiekimus ir jų paruošimą sporto ir meno srityse skyrė premijas. Įsakymuose nurodomas premijų dydis – iki 300 procentų bazinės mėnesinės algos.

„Vyturio“ vidurinės mokyklos direktorius įsakymais¹⁶ metodinių grupių vadovams skyrė vienkartinę išmoką už metodinės grupės narių sutelkimą 2007–2008 m. veiklos uždaviniams įgyvendinti, naujų mokymo formų paieškai, mokinių pilietiškumo ugdymui, mokinių įtraukimui į įvairius konkursus, labai aukštų sportinių rezultatų pasiekimui mieste ir šalyje ir kitiems metodinėms grupėms iškeltiems tikslams pasiekti.

Minėtų įsakymų pagrindu, pažeidžiant Vyriausybės 1993-07-08 nutarimo Nr. 511 „Dėl biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos tobulinimo“ 5.4 punktą, šioje mokykloje iš mokinio krepšelio lėšų iš viso apskaičiuota ir išmokėta 10 611,20 Lt darbo užmokesčiui ir 3 287,35 Lt socialinio draudimo įmokoms.

Vyriausybės 1993-07-08 nutarimo Nr. 511 „Dėl biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos tobulinimo“ 5.4 punktą numato vienkartinių piniginių išmokų skyrimą darbuotojams skatinti, jame numatytas baigtinis skatinimo pagrindų sąrašas ir vienkartinių piniginių išmokų skyrimo tvarka. Nurodytais mokyklos direktoriaus įsakymais paskirtos premijos ir vienkartinės išmokos neatitinka nė vieno nutarime numatyto vienkartinės piniginių išmokos skyrimo pagrindo.

Atkreiptinas dėmesys, kad „Vyturio“ vidurinės mokyklos direktoriaus patvirtintuose Darbuotojų skatinimo nuostatuose (2003-08-29 įsakymas Nr. 507-v, 2005-02-25 įsakymas Nr. 301-v, 2009-02-27 įsakymas Nr. V-256) numatyti premijų skyrimo pagrindai ir apskaičiavimas procentiniais dydžiais nuo bazinės mėnesinės algos neatitinka Vyriausybės 1993-07-08 nutarimo Nr. 511 „Dėl biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos tobulinimo“ 5.4 punkte nustatytą vienkartinių piniginių išmokų skyrimo pagrindų ir šių išmokų dydžių.

„Vyturio“ vidurinė mokykla, pažeisdama Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1993 m. liepos 8 d. nutarimo Nr. 511 „Dėl biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos tobulinimo“ 5.4 punktą, iš mokinio krepšelio lėšų 10 611,20 Lt panaudojo darbo užmokesčiui ir 3 287,35 Lt – socialinio draudimo įmokoms, dėl to įstaigai padaryta materialinė 13 898,55 Lt žala.

¹⁵ „Vyturio“ vidurinės mokyklos direktoriaus įsakymai „Dėl mokytojų skatinimo“: 2008-05-23 Nr.213-k ir 2008-06-12 Nr.231-k.

¹⁶ „Vyturio“ vidurinės mokyklos direktoriaus įsakymai „Dėl mokytojų skatinimo“: 2008-06-16 Nr. 233-k, 234-k, 235-k, 236-k, 237-k, 238-k, 239-k, 240-k.

Audito metu „Vyturio“ vidurinės mokyklos direktorius 2009-05-26 raštu Nr. 1.13-1-549 „Dėl audito metu nustatytų klaidų, pažeidimų bei neatitikimų“ informavo apie nustatytų pažeidimų pašalinimą: padarytos materialinės žalos atlyginimą (vienkartinės pinigines išmokos iš mokinio krepšelio lėšų gegužės–lapkričio mėnesiais pagal patvirtintą grafiką ir darbuotojų sutikimu bus sugražintos, o pinigai – pervesti į valstybės biudžetą).

Valstybės kontrolės 2009-05-21 raštu Nr. S-(33-1.11)-1184 „Dėl audito metu nustatytų klaidų, pažeidimų ar neatitikimų“ „Vyturio“ vidurinės mokyklos direktoriui rekomenduota Darbuotojų skatinimo nuostatus patvirtinti vadovaujantis Vyriausybės 1993-07-08 nutarimo Nr. 511 „Dėl biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos tobulinimo“ (su vėlesniais pakeitimais) reikalavimais.

„Vyturio“ vidurinės mokyklos direktoriaus įsakymu¹⁷ inžinieriui programuotojui už mokyklos renginių filmavimą iš mokinio krepšelio lėšų išmokėta 200,00 Lt darbo užmokesčiui ir 61,96 Lt nuo jo priskaitytoms socialinio draudimo įmokoms. Renginių filmavimo darbai nėra susiję su mokyklos direktoriaus patvirtinto ugdymo plano įgyvendinimu, todėl jiems apmokėti negali būti naudojamos mokinio krepšelio lėšos (Bendrojo lavinimo mokyklų finansavimo reformos nuostatų 6 punktas, Švietimo įstatymo 2 straipsnio 14 dalis). Todėl 261,96 Lt mokinio krepšelio lėšų panaudota ne pagal paskirtį.

Asignavimų valdytojas, „Vyturio“ vidurinės mokyklos direktorius, pažeisdamas Švietimo įstatymo 2 straipsnio 14 dalį, Bendrojo lavinimo mokyklų finansavimo reformos nuostatų 6 punktą ir Biudžeto sandaros įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 1 punktą ne pagal tikslinę paskirtį ir ne ugdymo planui įgyvendinti iš mokinio krepšelio lėšų panaudojo 261,96 Lt darbo užmokesčiui ir socialinio draudimo įmokoms.

Vadovaujantis Vyriausybės 1993-07-08 nutarimo Nr. 511 „Dėl biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos tobulinimo“ 5.2 punktu, biudžetinių įstaigų vadovai turi teisę, neviršijant darbo užmokesčiui skirtų lėšų, skirti priemokas už papildomų darbų vykdymą raštišku darbuotojo sutikimu. „Vyturio“ vidurinės mokyklos direktoriaus įsakymu¹⁸ mokytojams buvo apmokėta už pagal ugdymo planą netarifikuotus darbus. Minėtame įsakyme nenurodyti konkretūs netarifikuoti darbai, todėl nebuvo galima įvertinti įsakymo pagrindu iš mokinio krepšelio lėšų darbo užmokesčiui panaudotų 220,00 Lt ir 68,15 Lt nuo jo apskaičiuotoms socialinio draudimo įmokoms teisėtumo.

Dėl to, kad „Vyturio“ vidurinės mokyklos direktoriaus įsakyme nebuvo nenurodyti konkretūs darbai, už kuriuos mokytojams buvo skirtos priemokos, negalėjome įvertinti

¹⁷ „Vyturio vidurinės mokyklos direktoriaus 2008-06-25 įsakymas Nr. 251-k „Dėl apmokėjimo už papildomus darbus“.

¹⁸ „Vyturio“ vidurinės mokyklos direktoriaus 2008-09-04 įsakymas Nr. P-16 „Dėl apmokėjimo už netarifikuotus darbus“.

288,15 Lt mokinio krepšelio lėšų (darbo užmokesčiui ir socialinio draudimo įmokoms) panaudojimo teisėtumo.

„Vyturio“ vidurinės mokyklos direktoriaus įsakymais¹⁹ mokytojams buvo apmokėta už viršvalandinį darbą, papildomai dirbtą netarifikuotą laiką, darbą po darbo ir nedarbo dienomis ruošiant mokinius konkursams, ruošiantis renginiams, konsultuojant mokinius, organizuojant ir dalyvaujant renginiuose, individualiai konsultuojant projektinių grupių mokinius. Papildomai dirbtas laikas teisės aktų nustatyta tvarka neapskaitytas. Vadovaujantis Darbo kodekso 147 str. 6 d., darbuotojų dirbtas laikas privalo būti žymimas Vyriausybės 2004-01-27 nutarimu Nr. 78 patvirtintos pavyzdinės formos darbo laiko apskaitos žiniaraščiuose. Todėl negalėjome įvertinti papildomai dirbtam laikui apmokėti panaudotų 13 654,57 Lt lėšų, skirtų mokinio krepšeliui finansuoti (10 424,93 Lt darbo užmokesčiui ir 3 229,64 Lt socialinio draudimo įmokoms), panaudojimo teisėtumo.

„Vyturio“ vidurinėje mokykloje nesant teisės aktais nustatytos viršvalandinio darbo laiko apskaitos, todėl negalėjome įvertinti 13 654,57 Lt mokinio krepšelio lėšų, skirtų darbo užmokesčiui ir socialinio draudimo įmokoms, panaudojimo teisėtumo.

2.2. Dėl mokinio krepšelio lėšų, skirtų prekėms ir paslaugoms įsigyti, naudojimui

Įvertinus 2008 m. vasario 14 d. V. Žemkalnio gimnazijos su kelionių organizatoriumi UAB „Pegaso kelionės“ sudarytą kelionės į Kroatiją sutartį Nr. 16 nustatyta, kad pagal ją kelionių organizatorius prisiėmė įsipareigojimus sudaryti kelionės planą, suteikti vežėjo, gido paslaugas, užsakyti nakvynės su pusryčiais paslaugas, suteikti medicininių išlaidų draudimo paslaugas, parengti dalykinių susitikimų programą, jos dalyviams išduoti kvalifikacijos kėlimo pažymėjimus. Sutartyje neapirtos sąlygos, susijusios su kvalifikacijos kėlimu, neapirta kvalifikacijos tobulinimo programa. Be to, kelionių organizatoriaus vykdytas kvalifikacijos tobulinimo programos parengė kiti juridiniai asmenys, kurie kaip kvalifikacijos tobulinimo institucijos išdavė mokytojams kvalifikacijos tobulinimo pažymėjimus. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, gimnazijos pasirinktas kelionių organizatorius, turėjęs teikti mokytojų kvalifikacijos tobulinimo paslaugas, nebuvo kompetentingas tiekėjas, galintis suteikti neformalaus švietimo – kvalifikacijos tobulinimo paslaugas Kvalifikacijos tobulinimo nuostatų nustatyta tvarka. Pagal minėtą sutartį 2008 m. birželio 20–28 dienomis dvidešimt trys gimnazijos pedagogai dalyvavo dalykinėje kelionėje – tarptautiniame seminare Kroatijoje „Kroatijos švietimo politika, švietimo sistemos ypatumai ir

¹⁹ „Vyturio“ vidurinės mokyklos direktoriaus įsakymai 2008-01-31 Nr. 129-k, 2008-06-21 Nr. 249-k, 2008-07-01 Nr. 255-k, 2008-08-25 Nr. 271-k, 2008-10-27 Nr. P-37, 2008-10-30 Nr. P-39, 2008-11-14 Nr. P-48, 2008-11-28 Nr. P-67 “Dėl apmokėjimo už papildomus darbus”

naujovės. Ugdymas bendrojo lavinimo mokyklose“. Pagal pateiktą seminaro programą dalykinei daliai numatytos tik 3 dienos (Klaipėdos miesto pedagogų švietimo ir kultūros centro išduotuose pažymėjimuose nurodoma 18 pedagoginių valandų seminaro trukmė), likusiu laiku – laisvalaikio-turistinė dalis. Už šią kelionę iš mokinio krepšelio lėšų, skirtų kvalifikacijos tobulinimui, UAB „Pegaso kelionės“ apmokėta 14 520,00 Lt, o dienpinigiai mokytojams iš mokinio krepšelio lėšų nemokėti. Pateiktuose dokumentuose išlaidos, apmokėtos iš mokinio krepšelio lėšų, nedetalizuotos pagal rūšis (kelionės, gido, nakvynės ir pan.). Kvalifikacijos tobulinimo nuostatų 23 p. nustatyta, kad mokinio krepšelio lėšos gali būti naudojamos tik lektorių darbo apmokėjimo, dalyvių apgyvendinimo, kelionės ir registracijos mokesčio išlaidoms padengti.

V. Žemkalnio gimnazija sumokėjo 14,5 tūkst. Lt iš mokinio krepšelio lėšų (pedagogų kvalifikacijai kelti), nesant pateiktuose dokumentuose išlaidų klasifikacijos pagal jų rūšis, todėl auditoriai negali įvertinti šių lėšų panaudojimo teisėtumo.

Pagal Mokinių pažintinei veiklai skirtų lėšų naudojimo metodinių rekomendacijų, patvirtintų švietimo ir mokslo ministro 2007-10-02 įsakymu Nr. ĮSAK-1934, 9 punktą valstybinių ir savivaldybių mokyklų (biudžetinių įstaigų) steigėjas turi nustatyti mokyklos pažintinės veiklos lėšų naudojimo tvarką. Mokinio krepšelio lėšų paskirstymo ir naudojimo tvarkos aprašo, patvirtinto Panevėžio miesto savivaldybės tarybos 2008 m. balandžio 17 d. sprendimu Nr. 1-16-43, 9.5 punkte nustatyta, kad mokinių pažintinei veiklai organizuoti skirtos lėšos turi būti naudojamos finansuojant Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos patvirtintose metodinėse rekomendacijose nurodytas veiklos formas.

V. Žemkalnio gimnazijos direktoriaus įsakymais²⁰ apmokėta dalis kelionės į Pasvalio kultūros rūmuose organizuojamą gimnazijų šokių festivalį išlaidų, apmokėtos kelionės į III Lietuvos vaikų ir jaunimo chorų festivalį-konkursą „Mes Lietuvos vaikai“ Klaipėdoje išlaidos, kelionės į respublikinį tradicinį šokių kolektyvų festivalį Marijampolėje išlaidos, kelionės į Panevėžio apskrities chorų šventę „Vivat chorus“ Kupiškyje išlaidos. Vadovaujantis aprašo²¹ 9.5 punktu ir Mokinių pažintinei veiklai skirtų lėšų naudojimo metodinių rekomendacijų, patvirtintų švietimo ir mokslo ministro 2007-10-02 įsakymu Nr. ĮSAK-1934, 12.3 punktu, lėšų negalima naudoti mokinių išvykoms į olimpiadas, konkursus, sporto varžybas ir pan. apmokėti. Atsižvelgiant į nurodytus pastebėjimus, 2 700,00 Lt mokinio krepšelio lėšų, skirtų mokinių pažintinei veiklai, panaudota pažeidžiant teisės aktus.

²⁰ V. Žemkalnio gimnazijos direktoriaus įsakymai: 2008-02-15 Nr. V-154-(1.8.), 2008-06-13 Nr. V-255-(1.8.), 2008-11-28 Nr. V-87-(1.8.), 2008-04-29 Nr. V-201-(1.8.).

²¹ Panevėžio miesto savivaldybės tarybos 2008-04-17 sprendimas Nr. 1-16-43 „Mokinio krepšelio lėšų paskirstymo ir naudojimo tvarkos aprašas“.

Asignavimų valdytojas, V. Žemkalnio gimnazijos direktorius, pažeisdamas Biudžeto sandaros įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 1 punktą ne pagal tikslinę paskirtį panaudojo 2 700,00 Lt mokinių pažintinei veiklai skirtų mokinio krepšelio lėšų.

„Vyturio“ vidurinėje mokykloje direktoriaus įsakymu²² iš pažintinei veiklai skirtų mokinio krepšelio lėšų apmokėtas sporto renginys, vykęs prekybos ir pramogų centre „Rožynas“. Mokyklos direktoriaus įsakymais²³, iš mokinių pažintinei veiklai skirtų mokinio krepšelio lėšų apmokėta ledo arenos nuoma. Vadovaujantis Mokinio krepšelio lėšų paskirstymo ir naudojimo tvarkos aprašo 9.5 punktu bei Mokinių pažintinei veiklai skirtų lėšų naudojimo metodinių rekomendacijų, patvirtintų švietimo ir mokslo ministro 2007-10-02 įsakymu Nr. ĮSAK-1934, 12.3 punktu, lėšų negalima naudoti mokinių išvykų į olimpiadas, konkursus, sporto varžybas ir pan. apmokėjimui. Atsižvelgiant į nurodytus pastebėjimus 692,01 Lt mokinio krepšelio lėšų, skirtų mokinių pažintinei veiklai, panaudota pažeidžiant Mokinio krepšelio lėšų paskirstymo ir naudojimo tvarkos aprašo 9.5 punkto bei Mokinių pažintinei veiklai skirtų lėšų naudojimo metodinių rekomendacijų 12.3 punkto reikalavimus.

Asignavimų valdytojas, „Vyturio“ vidurinės mokyklos direktorius, pažeisdamas Biudžeto sandaros įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 1 punktą, ne pagal tikslinę paskirtį panaudojo 692,01 Lt mokinių pažintinei veiklai skirtų mokinio krepšelio lėšų.

2.3. Dėl ne pagal tikslinę paskirtį panaudotos valstybės biudžeto specialios tikslinės dotacijos, skirtos mokinio krepšeliui finansuoti

Pažeisdami Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymą²⁴, Lietuvos Respublikos švietimo įstatymą²⁵ ir Mokinių pažintinei veiklai skirtų lėšų naudojimo metodinių rekomendacijų 12.3 punktą, savivaldybės biudžeto asignavimų valdytojai (Panevėžio „Vyturio“ vidurinės mokyklos ir Panevėžio V. Žemkalnio gimnazijos direktoriai) ne pagal tikslinę paskirtį panaudojo 3392,01 Lt mokinių pažintinei veiklai skirtų mokinio krepšelio lėšų.

Asignavimų valdytojai (Panevėžio logopedinio lopšelio-darželio „Pasaka“ ir „Vyturio“ vidurinės mokyklos direktoriai), pažeisdami Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo 2 str. 14 d. ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-12-14 nutarimu Nr. 1520 patvirtintų Bendrojo lavinimo mokyklų finansavimo reformos nuostatų 6 p., ne pagal tikslinę paskirtį darbo užmokesčiui

²² „Vyturio“ vidurinės mokyklos direktoriaus 2008-06-12 įsakymas Nr. 472-v „Dėl netradicinės pamokos vedimo“

²³ „Vyturio“ vidurinės mokyklos direktoriaus 2008-05-29 įsakymais Nr. 428-c ir 429-c.

²⁴ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas, 5 str. 1 d. 1 p.

²⁵ Lietuvos Respublikos švietimo įstatymas (2003-06-17 Nr. IX-1630 redakcija), 2 str. 14 d.

(10 663,00 Lt) ir (3 302,96 Lt) socialinio draudimo įmokoms, tiesiogiai nesusijusioms su ugdymo plano įgyvendinimu, panaudojo mokinio krepšelio lėšas.

Savivaldybės mokyklos, pažeisdamos teisės aktus, ne pagal tikslinę paskirtį panaudojo mokinio krepšelio lėšas (10,7 tūkst. Lt darbo užmokesčiui, 3,3 tūkst. Lt socialinio draudimo įmokoms ir 3,4 tūkst. Lt mokinių pažintinei veiklai) – jos panaudotos su ugdymo planu nesusijusių darbuotojų darbo užmokesčiui apmokėti ir išlaidoms, nesusijusioms su mokinių pažintine veikla.

Dėl šios priežasties Savivaldybės biudžeto išlaidų mokinio krepšeliui finansuoti įvykdymo ataskaitoje (forma Nr. B-13-metinė) nurodytos 10,7 tūkst. Lt didesnės darbo užmokesčio (3 eil.), 3,3 tūkst. Lt didesnės socialinio draudimo įmokų (5 eil.) ir 3,4 tūkst. Lt didesnės kitų paslaugų (19 eil.) kasinės išlaidos.

Savivaldybės administracija 2009-02-20 mokėjimo nurodymu Nr. 349 iš Savivaldybės biudžeto lėšų į valstybės biudžetą iš viso pervedė 13 704,00 Lt (ne pagal tikslinę paskirtį Panevėžio logopediniame lopšelyje-darželyje „Pasaka“ 2008 m. gruodžio mėnesį darbuotojams, tiesiogiai nesusijusiems su ugdymo plano įgyvendinimu, panaudota 10463,00 Lt darbo užmokesčiui ir 3241,00 Lt socialinio draudimo įmokoms); 2009-05-28 mokėjimo nurodymu Nr. 1172 iš Savivaldybės biudžeto lėšų į valstybės biudžetą iš viso pervesta 2 700,00 Lt (V.Žemkalnio gimnazijoje ne pagal tikslinę paskirtį mokinių pažintinei veiklai panaudotos mokinio krepšelio lėšos); 2009-05-27 mokėjimo nurodymu Nr. 1151 pervesta 953,97 Lt („Vyturio“ vidurinėje mokykloje ne pagal tikslinę paskirtį darbo užmokesčiui ir socialinio draudimo įmokoms, nesusijusioms su ugdymo plano įgyvendinimu panaudota 261,96 Lt, o 692,01 Lt – mokinių pažintinei veiklai).

2.4. Dėl savivaldybėms nepervestų mokinio krepšelio lėšų

Savivaldybė 2008 m. pervedė 2,5 tūkst. Lt mokinio krepšelio lėšų kitoms savivaldybėms (mokiniam perėjus iš vienos savivaldybės finansuojamos mokyklos į kitos savivaldybės finansuojamą mokyklą), tačiau pagal tarpusavio suderinimo aktus neapmokėjo: Druskininkų rajono savivaldybei – 2 000,00 Lt, Klaipėdos miesto savivaldybei – 558,00 Lt, Kretingos rajono savivaldybei – 2 120,00 Lt, Kupiškio rajono savivaldybei – 320,00 Lt, Pakruojo rajono savivaldybei – 18,00 Lt, Šiaulių miesto savivaldybei – 980,00 Lt. Taigi savivaldybė nevykdė Lietuvos Respublikos 2008 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo²⁶, pagal kurį savivaldybė, mokiniams perėjus į kitų savivaldybių mokyklas, tarpusavyje

²⁶ 2008 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas, 2007-12-06 Nr. X-1353, 4 str.3 d.

suderintas sumas turėjo pervesti per mėnesį, bet ne vėliau kaip iki liepos 1 dienos (vienų mokslo metų pabaiga) ir ne vėliau kaip iki gruodžio 1 dienos (kiti mokslo metai).

Savivaldybė nevykdė Lietuvos Respublikos 2008 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo, nes kitoms savivaldybėms iš mokinio krepšelio lėšų nepervedė 5 996,00 Lt, mokiniams perėjus į kitų savivaldybių mokyklas.

3. Dėl valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms skirtų lėšų panaudojimo

3.1. Dėl darbo užmokesčiui ir socialinio draudimo įmokoms skirtų lėšų naudojimo

Savivaldybėje valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti buvo skirta 2 151,9 tūkst Lt (darbo užmokesčiui ir socialinio draudimo įmokoms), panaudota 2145,6 tūkst. Lt, iš jų: 1 638,4 tūkst. Lt darbo užmokesčiui ir 507,2 tūkst. Lt socialinio draudimo įmokoms.

Atliktos Civilinės būklės aktų registravimo, Civilinės saugos organizavimo ir Socialinių paslaugų socialinės rizikos šeimoms teikti valstybinių (perduotų savivaldybėms) funkcijų audito procedūros, tiriant lėšų, skirtų darbo užmokesčiui ir socialiniam draudimui, panaudojimą ir apskaitą. Asignavimų valdytojui, savivaldybės administracijos direktoriui, tarybos sprendimu²⁶ buvo skirta 234,7 tūkst. Lt Civilinės būklės aktų registravimo funkcijai vykdyti, o Civilinės saugos organizavimo funkcijai vykdyti – 191,7 tūkst. Lt (darbo užmokesčiui ir socialinio draudimo įmokoms). Asignavimų valdytojui, Panevėžio Socialinių paslaugų centro direktoriui, tuo pačiu tarybos sprendimu socialinėms paslaugoms socialinės priežiūros rizikos šeimoms teikti skirta 271,0 tūkst. Lt (darbo užmokesčiui ir socialinio draudimo įmokoms).

Administracijos direktoriaus įsakymu²⁷ ir įsakymu²⁸ (papildyta dėl korektūros klaidų), nesivadovaujant Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo Nr. 511 „Dėl biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos tobulinimo“ 5.2 p., penkiems Civilinės metrikacijos skyriaus darbuotojams ir dviem Civilinės saugos skyriaus darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis, 2008 metams buvo skirti 25–30 proc. priedai už atliekamų darbų sudėtingumą ir didelį krūvį. Išmokėta: 17382,00 Lt darbo užmokesčio ir 5384,94 Lt socialinio draudimo įmokų. *Civilinės būklės aktų registravimo funkcijai vykdyti skirtų lėšų bei 7383,73 Lt darbo užmokesčio ir*

²⁷ Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymas 2008-01-02 Nr.A-02 „Dėl savivaldybės administracijos skyrių darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, pareigybių bei tarnybinių atlyginimų koeficientų ir nustatytų priedų 2008 m. sąrašų patvirtinimo“.

²⁸ Savivaldybės administracijos direktoriaus 2009-05-11 įsakymas Nr. AP-159 „Dėl savivaldybės administracijos direktoriaus 2008 m. sausio 2 d. įsakymo Nr.A-02 1.2 papunkčio papildymo“.

2287,48 Lt socialinio draudimo įmokų *Civilinės saugos organizavimo funkcijai* vykdyti skirtų lėšų. Įsakymuose neįvardyta, už kokius sudėtingus darbus ir darbus, dėl kurių padidėjo darbuotojų darbo krūvis, yra skiriami priedai.

Dėl to, kad savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymuose nebuvo nurodyta, už kokius sudėtingus darbus ir už kokius darbus, dėl kurių padidėjo darbuotojų darbo krūvis, yra skiriami priedai, auditoriai negalėjo įvertinti : 17382,00 Lt darbo užmokesčio ir 5384,94 Lt socialinio draudimo įmokų *Civilinės būklės aktų registravimo funkcijai* vykdyti ir 7383,73 Lt darbo užmokesčio ir 2287,48 Lt socialinio draudimo įmokų *Civilinės saugos organizavimo funkcijai* vykdyti skirtų lėšų panaudojimo teisėtumo.

3.2. Dėl Darbo rinkos politikos rengimui ir įgyvendinimui skirtų lėšų panaudojimo

Savivaldybės tarybos sprendimu²⁹ Darbo rinkos politikos rengimui ir įgyvendinimui skirta 656,2 tūkst. Lt specialios tikslinės dotacijos lėšų. Savivaldybės tarybos sprendimais³⁰ speciali tikslinė dotacija sumažinta 375,7 tūkst. Lt, šios lėšos panaudotos kitoms savivaldybės reikmėms.

Pagal Lietuvos Respublikos užimtumo rėmimo įstatymą³¹ viešieji darbai finansuojami lygiomis dalimis: 50 proc. iš savivaldybės lėšų (valstybės biudžeto savivaldybei skirtos specialios tikslinės dotacijos lėšos) ir 50 proc. iš teritorinės darbo biržos (Užimtumo fondo lėšos). Pažymėtina, kad savivaldybė nepanaudojo 375,7 tūkst. Lt (arba 57 proc.) šios specialios tikslinės dotacijos lėšų, nes teritorinė darbo birža finansavo viešuosius darbus mažesne suma nei savivaldybei skirta speciali tikslinė dotacija šiai valstybinei (perduotai savivaldybei) funkcijai atlikti ir nukreipė mažiau asmenų viešuosiams darbams, negu buvo planuota, be to, dalis nukreiptų asmenų neatitiko darbdavių keliamų reikalavimų.

3.3. Dėl socialinėms išmokoms skirtų lėšų panaudojimo

Savivaldybės tarybos sprendimu³² Piniginės socialinės paramos nepasiturinčioms šeimoms ir vieniems gyvenantiems asmenims įstatyme nustatytai piniginei socialinei paramai ir socialinei globaliai asmenims su sunkia negalia teikti skirta 8 656,7 tūkst. Lt. Per 2008 m. savivaldybė panaudojo 7 917,8 tūkst., arba 738,9 tūkst. Lt mažiau. Iš socialinei paramai nepanaudotų lėšų 705,6 tūkst. Lt skirta kitoms socialinėms reikmėms, iš jų 53,0 tūkst. Lt (arba 7 proc.) skirta vienkartiniai paramai, esant sunkiai materialinei padėčiai, 350,3 tūkst. Lt (arba 50 proc.) – socialinėms

²⁹ Savivaldybės tarybos 2008-02-05 sprendimas Nr.1-14-1 „Dėl Panevėžio miesto savivaldybės 2008 metų biudžeto patvirtinimo“.

³⁰ Savivaldybės tarybos sprendimai: 2008-11-27 Nr. 1-26-1, 2008-12-23 Nr.1-27-1 ir 2008-12-30 Nr. 1-28-1 „Dėl Panevėžio miesto savivaldybės 2008 metų biudžeto patikslinimo“.

³¹ Lietuvos Respublikos užimtumo rėmimo įstatymas, 28 str. 7 d. (2007-05-10 įstatymo Nr. X-694 redakcija).

³² Savivaldybės tarybos 2008-02-05 sprendimas Nr. 1-14-1 „Dėl Panevėžio miesto savivaldybės 2008 metų biudžeto patvirtinimo“.

paslaugoms finansuoti, 190,7 tūkst. Lt (arba 27 proc.) – savivaldybės įsteigtoms socialinių paslaugų įstaigoms ar socialinių paslaugų įstaigoms, kurių dalininkas yra savivaldybė, iš dalies finansuoti, 100,0 tūkst. Lt (arba 14 proc.) – socialiniam būstui remontuoti, 11,6 tūkst. Lt (arba 2 proc.) – labdarai ir socialinių darbuotojų darbo užmokesčiui iš dalies finansuoti. Nepanaudoti 33,3 tūkst. Lt gražinti į valstybės biudžetą.

Pažymėtina, kad Savivaldybė Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008-07-23 nutarimu Nr.766 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimų paramai nepasiturinčioms šeimoms ir vieniems gyvenantiems asmenims dėl kuro pabrangimo paskirstymo Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimų valdytojams ir savivaldybėms“ gavo 1 001,0 tūkst. Lt valstybės biudžeto lėšų, pagal Lietuvos Respublikos 2008 metų valstybės ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių įstatymo 13 str. 11 p. perskirsčius biudžete numatytus asignavimus nepasiturinčioms šeimoms ir vieniems gyvenantiems asmenims ir Lietuvos socialinės paramos mokiniams įstatyme numatytai socialinei paramai mokėti ir administruoti. Savivaldybė socialinei paramai gautas 1 001,1 tūkst. Lt lėšas panaudojo:

- Socialinės paramos teikimui (pašalpoms), siekiant padengti žmonių išlaidas būstui – 401,3 tūkst. Lt;
- Socialinei paramai mokiniams (išlaidos mokinio reikmenims) – 84,4 tūkst. Lt;
- Socialinėms išmokoms pinigais ir natūra socialiai pažeidžiamiesiems asmenims – 499,9 tūkst. Lt;
- Socialinių išmokų administravimui – 15,5 tūkst. Lt.

Taip buvo sutaupytos socialinėms išmokoms ir kompensacijoms skaičiuoti ir mokėti bei socialinei paramai mokiniams skirtos specialios tikslinės dotacijos lėšos, kurios, kaip nepanaudotos šiai funkcijai atlikti, buvo perskirstytos kitai savivaldybės teikiamai socialinei paramai finansuoti.

4. Pasiiekta pažanga, šalinant nustatytus neatitikimus

Apie audito metu dėl nustatytų teisės aktų pažeidimų naudojant valstybės biudžeto specialių tikslinių dotacijų lėšas ir tvarkant patikėjimo teise valdomo valstybės turto apskaitą, taip pat dėl finansų kontrolės procedūrų nustatymo, lėšų poreikio planavimo pagal nustatytus reikalavimus Savivaldybė informuota Valstybės kontrolės raštais, pateiktos rekomendacijos nustatytiems pažeidimams ir neatitikimams pašalinti:

- 2008 m. rugsėjo 18 d. raštas Nr. S-(33-1.10.1)-1713 „Dėl valstybės biudžeto specialių tikslinių dotacijų apskaičiavimo 2009 metams“;
- 2008 m. lapkričio 18 d. raštas Nr. S-(33-1.10.1)-2113 „Dėl vidaus kontrolės vertinimo“.

Savivaldybė apie nustatytą klaidų, pažeidimų ir neatitikimų ištaisymą informavo 2008 m. spalio 1 d. raštu Nr. 19-(4.31)-1401 ir 2008 m. gruodžio 1 d. raštu Nr. 19-4.17-1678.

Savivaldybės vadovai daro pažangą vykdydami audito metu pateiktas rekomendacijas ir šalindami nustatytus trūkumus.

Audito metu Savivaldybė 2009-02-20 mokėjimo nurodymu Nr. 349 iš Savivaldybės biudžeto lėšų 13 704,00 Lt pervedė į valstybės biudžetą (Panevėžio logopediniame lopšelyje-darželyje „Pasaka“ 2008 m. gruodžio mėnesį darbuotojams, tiesiogiai nesusijusiems su ugdymo plano įgyvendinimu, panaudota 10463,00 Lt darbo užmokesčiui ir 3241,00 Lt socialiniam draudimui).

Audito metu Panevėžio V. Žemkalnio gimnazijos direktorius 2009-05-26 raštu Nr. SD-398-(1.17) „Dėl atliktų audito procedūrų“ informavo apie nustatytą pažeidimų pašalinimą: gegužės–gruodžio mėnesiais neteisėtai išmokėtas vienkartinės pinigines išmokas iš mokinio krepšelio lėšų (2300,00 Lt) sugrąžins į valstybės biudžetą; be to, ne pagal tikslinę paskirtį panaudotas mokinio krepšelio lėšas (2700,00 Lt) mokinių pažintinėms kelionėms Savivaldybė sugrąžino į valstybės biudžetą (2009-05-28 mokėjimo nurodymas Nr.1172).

Audito metu „Vyturio“ vidurinės mokyklos direktorius 2009-05-26 raštu Nr. 1.13-1-549 „Dėl audito metu nustatytų klaidų, pažeidimų bei neatitikimų“ informavo apie nustatytą pažeidimų pašalinimą: neteisėtai gegužės–lapkričio mėnesiais išmokėtas vienkartinės pinigines išmokas iš mokinio krepšelio lėšų (10611,20 Lt) grąžins į valstybės biudžetą; ne pagal tikslinę paskirtį panaudotas mokinio krepšelio lėšas mokinių pažintinėms kelionėms (953,97 Lt) Savivaldybė sugrąžino į valstybės biudžetą (2009-05-27 mokėjimo nurodymas Nr.1151).

Neįgyvendintos rekomendacijos pateiktos rekomendacijų įgyvendinimo plane (žr. priedą).

5. Rekomendacija

Savivaldybės administracijai rekomenduojame pervesti 5996,00 Lt mokinio krepšelio lėšų savivaldybėms, į kurių mokyklas perėjo Panevėžio miesto mokiniai (ataskaitos 2.4. pastebėjimas).

3-iojo audito departamento direktoriaus pavaduotoja

Rita Švedienė

3-iojo audito departamento Panevėžio skyriaus vedėjas

Vaidotas Šukys

3-iojo audito departamento Panevėžio skyriaus
vyriausioji valstybinė auditorė

Laimutė Švagždienė

PRIEDAI

Valstybinio audito ataskaitos
„Dėl Panevėžio miesto savivaldybėje
atlikto finansinio (teisėtumo) audito
rezultatų“ priedas

Rekomendacijų įgyvendinimo planas

_____ (dokumento data, registracijos numeris)

_____ (dokumento sudarymo vieta)

Rekomen- dacijos eil. Nr.	Rekomendacija	Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija	Veiksmas / Priemonės / Komentarai	Rekomen- dacijos įgyvendi- nimo terminas (data)
1	2	3	4	5
Rekomendacijos ataskaitoje				
1.	Pervesti 5996 Lt mokinio krepšelio lėšų savivaldybėms, į kurių mokyklas perėjo savivaldybės mokiniai (ataskaitos 2.4. pastebėjimas).	Panevėžio miesto savivaldybei		
(Pareigų pavadinimas)			(Vardas ir pavardė)	
(Kontaktinė informacija)				